

**Likvidace radiačně kontaminované biomasy
po havárii JE**
*distribuce v krajině, logistika sklizně, využití
bioplynovou technologií*

Poskytovatel: Ministerstvo vnitra ČR
Doba trvání: 2017- 2020

*Otázky dopadu jaderné havárie do zemědělství a připravenost ČR
Praha, 24. října 2018
Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, Praha 1*

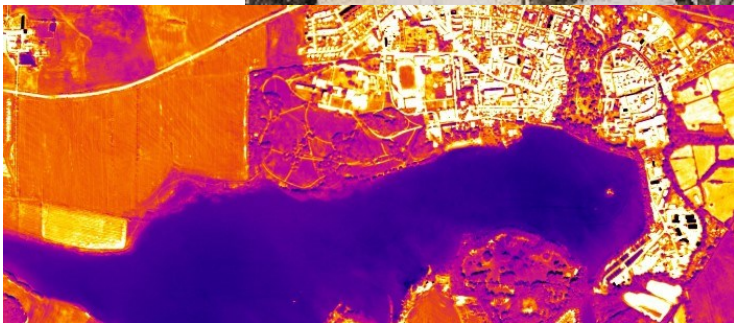
Řešitelé

ENKI o.p.s. , Třeboň - **Miroslav Kajan**

Státní ústav radiační ochrany, v.v.i., Praha – **Jan Škrkal**

Česká zemědělská univerzita, Fakulta životního prostředí, Praha

Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, Č. Budějovice

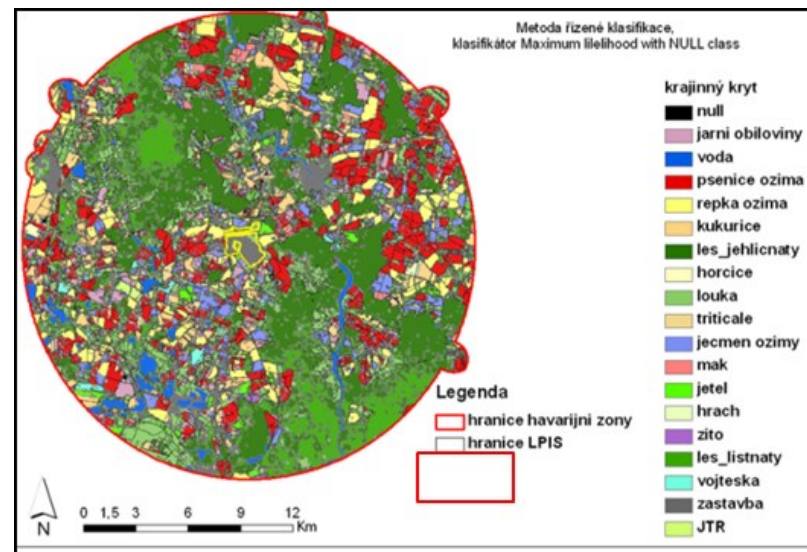
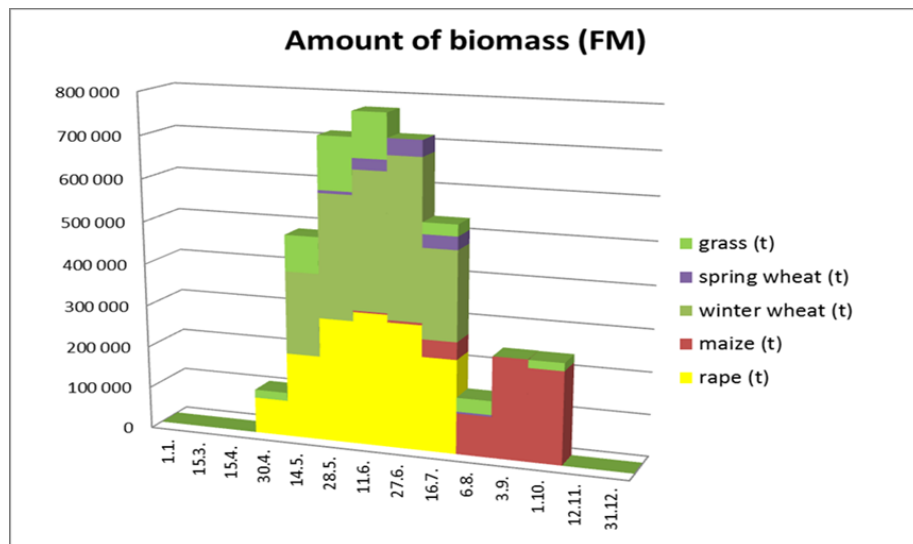
Cíle projektu

Návrh a ověření technologií a postupů pro snížení množství radioaktivního kontaminantu v prostředí a omezení jeho další šíření do prostředí.

- **Určení množství a distribuce** kontaminované biomasy,
- posouzení a posílení schopnosti recipientů v krajině vázat kontaminant s cílem zamezit jeho šíření do okolí,
- **sklizeň a nakládání** s touto biomasou v rámci Zóny havarijního plánování JETe,
- **zpracování** kontaminované biomasy v bioplynových stanicích s následnou výrobou elektrické energie a tepla, použitelných pro další zpracování fermentačního zbytku – digestátu,
- odvodnění, sušení, případně spalování digestátu s cílem redukce jeho objemu a hmotnosti.

Určení množství a distribuce kontaminované biomasy

PRIMÁRNÍ kontaminace rostlinné biomasy = **NAJEDNOU** může vzniknout velké množství biomasy nepoužitelné v potravinářství a krmivářství

Biomasa ze SEKUNDÁRNÍ kontaminace

- Produkce kontaminované biomasy z kontaminované zemědělské půdy = po dlouhou dobu (desetiletí)
- Z důvodu neprodejnosti zemědělské produkce z postižené oblasti, bude zemědělská výroba zastavena/omezena.
- Nebude probíhat kultivace půdy = zaplevelení, provzdušňování, hnojení atd.= pokles kvality zemědělské půdy
- **Omezení/zastavení zemědělství, snížení ceny půdy a farem**

Nebo pokračovat v zemědělské činnosti když půdy je málo a je drahá

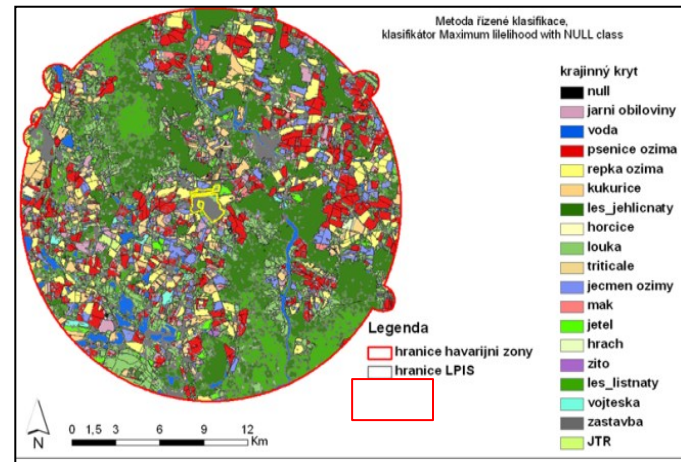
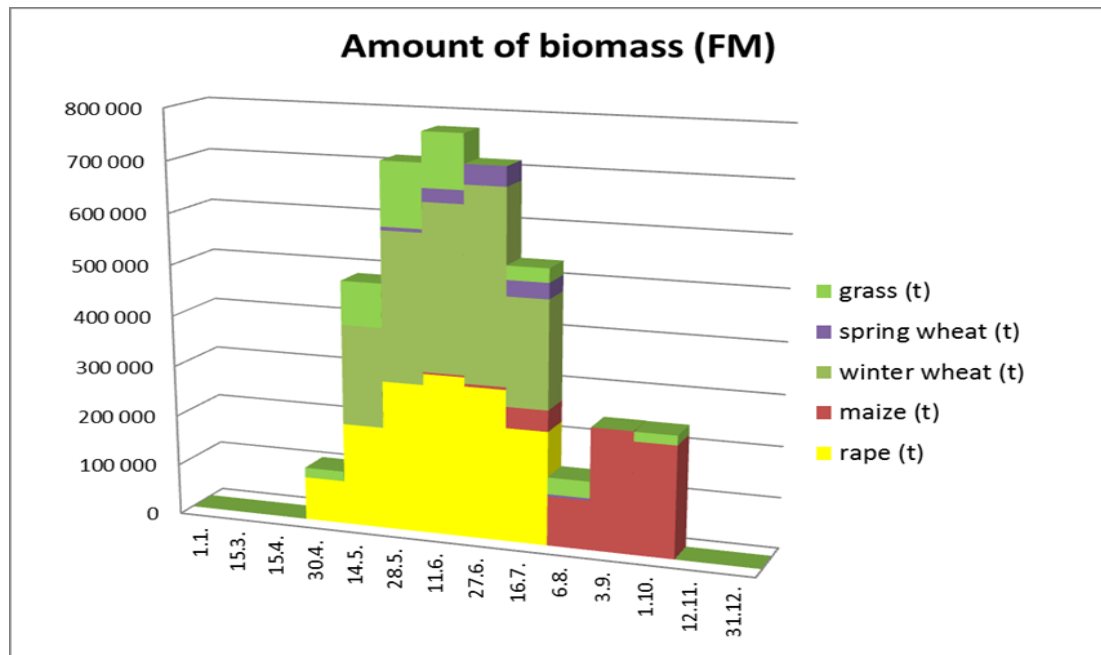

Farmers harvest rice in one of Hisayoshi Shiraiwa's paddies in Katsurao, Fukushima Prefecture, on Oct. 19, 2016. Another rice paddy in the foreground serves as a temporary storage site for piles of black plastic bags containing radioactive soil. (Mainichi)

<http://www.fukushima-is-still-news.com/2016/11/is-temporary-storage-the-worst-problem-for-fukushima-farmers.html>

Zemědělská (kontaminovaná) rostlinná biomasa (v zóně havarijního plánování JE Temelín)

Farmers harvest rice in one of Hisayoshi Shiraiwa's paddies in Katsuno, Fukushima Prefecture, on Oct. 19, 2016. Another rice paddy in the foreground serves as a temporary storage site for piles of black plastic bags containing radioactive soil. (Mantichi)

- Cca 20 druhů zemědělských plodin
- Maximum rostlinné biomasy v období květen - červenec
- Různá růstová stádia a složení biomasy jednotlivých plodin v průběhu roku
- **Sušina 15 – 40 %**

Co dělat s kontaminovanou rostlinnou biomasou (15 – 40% sušiny)

Skládkovat/Skladovat

Kompostování

Spalování

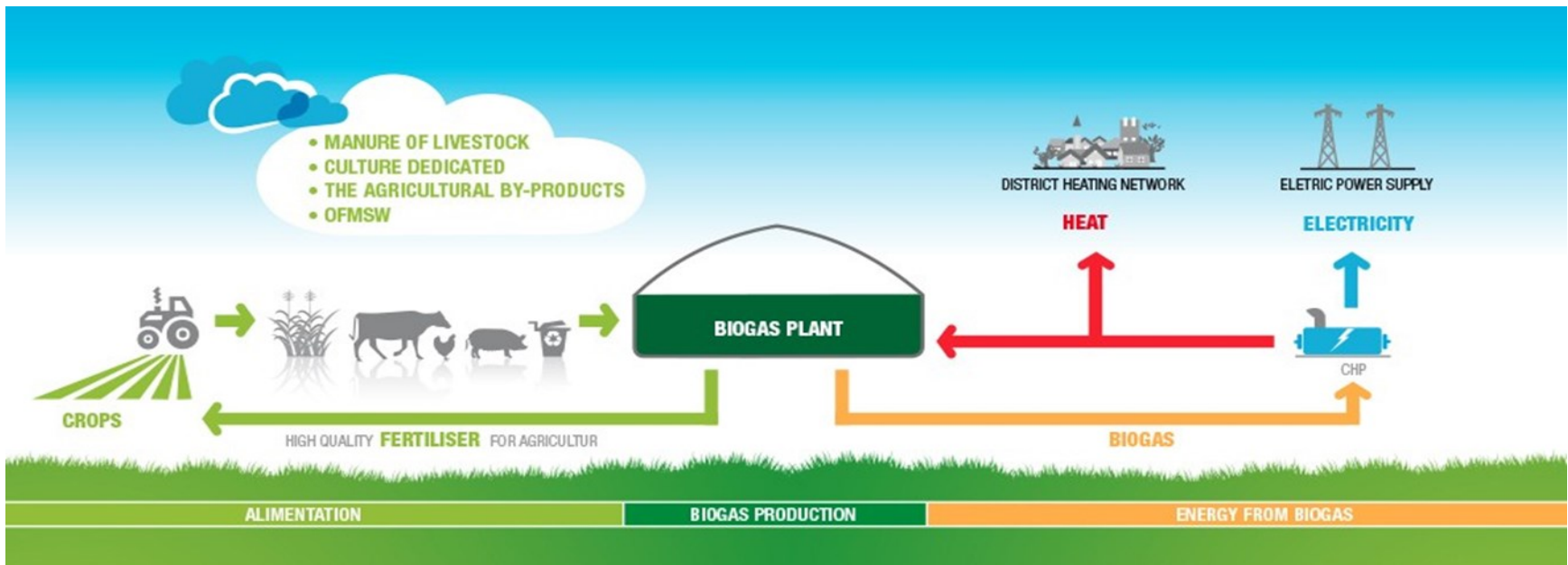
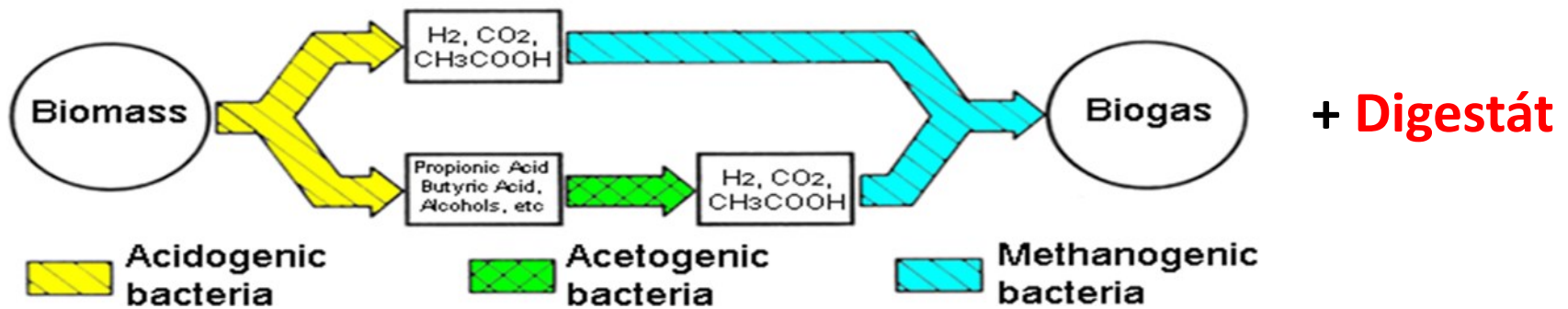
Anaerobní fermentace

Možnost zpracovávat „vlhkou“ biomasu + produkce elektřiny a tepla
zemědělská činnost v postižené oblasti pokračuje jenom produkt je energie = čistá

Bioplynové stanice

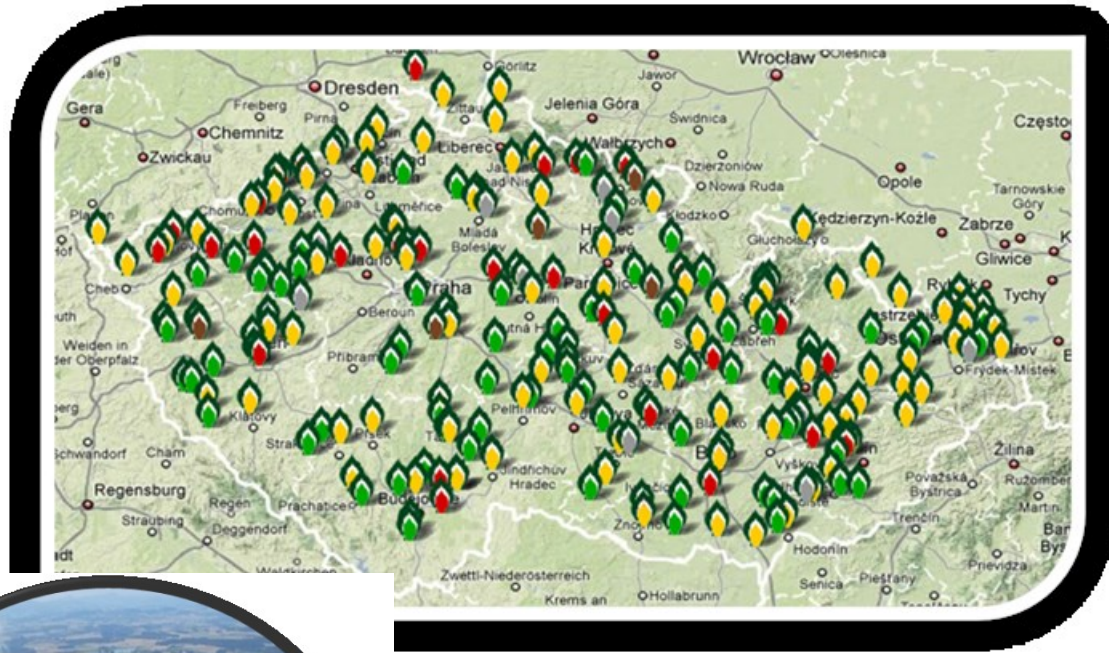

Bioplynové stanice

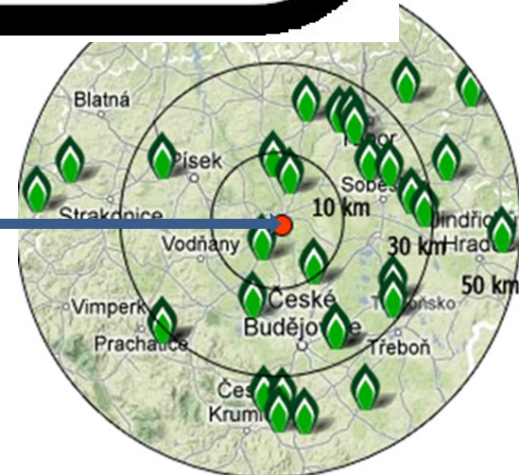

1 t rostlinné biomasy (35% DW)
200 m³ bioplynu = 300 kWh_{el.} + 1GJ tepla

BPS v ČR a v okolí JE Temelín

www.czba.cz

Předpoklady pro využití BPS ke zpracování kontaminované biomasy v ČR

- Možnost zpracování rostlinné biomasy s nízkou sušinou
- BPS technologicky zvládnutý proces
- V ČR rozšířená technologie
- Součástí BPS jsou zabezpečené sklady biomasy (silážní žlaby) a uskladnění digestátu
- Existují provozně dlouhodobě ověřené technologie snižování objemu digestátu (separace, odpařování, sušení)
- Výroba nekontaminovaného produktu, BIOPLYNU a následně elektřiny a tepla
  - **Pokračování v zemědělské činnosti, produktem je energie**

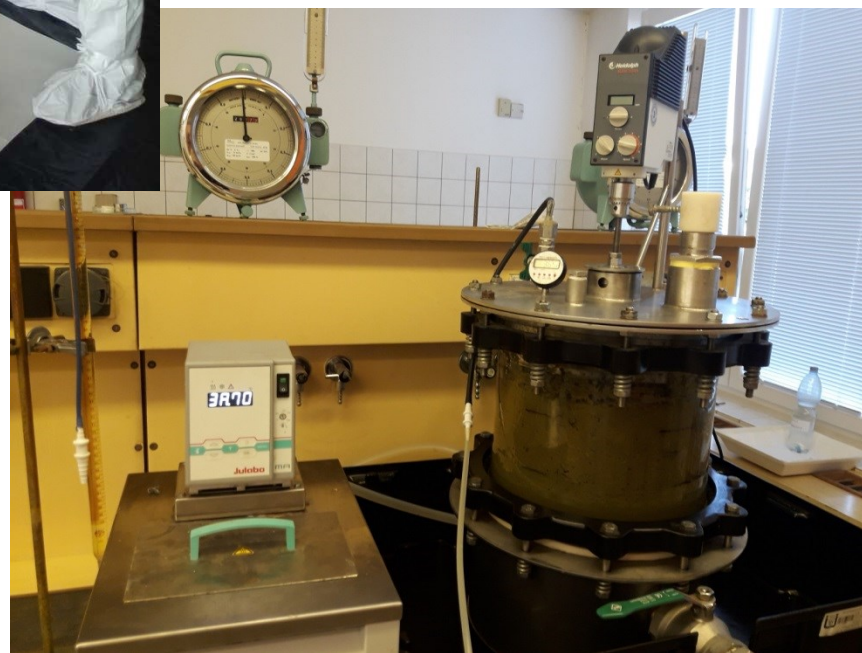
Experimentální práce v provozní BPS (1 MWeI.)

Distribuce kontaminace Cs137, K40 v biomase, suspenzi, digestátu, bioplynu

	sušina	Cs137	σ-Cs137	K40	σ-K40
	%	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg	Bq/kg
KS	38	0,27	0,13	244	58
TS	35	13	4,34	550	114
GPS	29	0,23	0,08	458	37
digestát	7,9	6,56	0,703636	1691	72
FILTR		0,0073		1,74	

Verification could be done in reality „thanks“ to existing Chernobyl Cs-137 residues in the Czech landscape and thanks to very sensitive measurement methods

Experimentální práce v laboratoři s obohaceným substrátem o ^{134}Cs , ^{85}Sr

Agriculture for bioremediation and energy production

Děkujeme za pozornost Mira Kajan & Jenda Škrkal

- Closed energy independent cycle is formed; the commercial product of such cycle is rather energy (electricity, biomethan, heat) than agricultural crops.
- Alternative use of agricultural products for energy represents a solution for affected region.
- The advantage of the proposed solution is that the necessary technological elements of the model are established, validated and can be used immediately.